

ANĐELI U MOJOJ KOSI

ANĐELI
U
MOJOJ KOSI

LORNA BIRN

baBun

BEOGRAD
2010

Naslov originala: *Angels in my Hair* - Lorna Byrne

© Copyright na prevod za Srbiju:

Babun

Izdavač:

Babun

Prevod: Goran Bojić

Lektura: Ana Bešlić

Štampa:

Lukaštampa

Prvo izdanje

Beograd 2010

ISBN 978- 86-83737-67-3

SADRŽAJ

Zahvalnost	8
1. Drugaćijim očima	11
2. Čuvari kapije	19
3. Stepenice ka nebu	29
4. Zašto se kriješ od mene	40
5. Ilija	53
6. Preuzimanje bola drugih	61
7. Stvorenje bez duše	69
8. Posrednik	76
9. Anđeo smrti	81
10. Bombaši	89
11. Anđeo majčinske ljubavi	99
12. Kućica na selu	113
13. Govorim Džoiju	123
14. Nisam imala pojma da imam anđela čuvara	132
15. Moć molitve	138
16. Tunel	146
17. Neko je triput pokucao na prozor	157
18. Nije li Lorna srećna...?	167
19. „Ja sam ovde, ja sam ovde – evo me!“	178
20. Zlatni lanac	185
21. Potrebna su mi čuda	195
22. Satana na kapiji	202

23. Srodne duše	213
24. Mir u Irskoj i za Božić	220
25. Mihailo mi govori ko je on zaista	233
26. Zli duh se pokazuje	242
27. Džoi	252
28. Pero sa Neba	260

Mojoj deci

ZAHVALNOST

Srdačno sam zahvalna Džin Kalanan (*Jean Callanan*) za njenu podršku, odanost i hrabrost. Kad sam je prvi put srela, anđeli su mi rekli da će ona odigrati bitnu ulogu da mi pomogne da napišem i objavim ovu knjigu. Malo je ona znala o tome koliko će vremena, napora i teškog rada biti potrebno. Zahvaljujem joj za njeno dobro raspoloženje, entuzijizam, strpljenje, velikodušnost i prijateljstvo. Zahvaljujem anđelima što su mi doveli nekog ko ima puno poslovnog iskustva, koje se pokazalo od neprocenjive vrednosti. Anđeli su mi rekli da mi neće trebati nikakav agent, da ću u Džin imati nekoga ko je bolji od bilo kog agenta.

Nisam mogla naći boljeg urednika od Marka Buta (*Mark Booth*). Njegovo poverenje, pouzdanje i vera u ovu knjigu su bili bitno drugačiji od uobičajenog. On je prevazišao ono što se očekuje od jednog urednika. Duboko sam zahvalna tom čudesnom i posebnom čoveku koji mi je postao dobar prijatelj i zahvaljujem anđelima što su mi ga poslali.

Zahvalna sam takođe timu izdavačke kuće Senčri (*Century*), posebno Šarlot Hejkok (*Sharlotte Haycock*), na njenom dobrom raspoloženju i efikasnosti i Rajni Džil (*Rina Gill*) za njen entuzijizam, kreativnost i šale.

Razni ljudi, koje sam srećna da zovem mojim prijateljima, pomogli su mi oko ove knjige: zahvaljujem Stivenu Malaganu (*Stephen Malaghan*) za njegovu velikodušnost, entuzijizam i dobrotu... i za to što je bio tako dobar prijatelj; Danijelu O Donelu (*Daniel O' Donnel*) za

njegovo ohrabrenje i za to što je otvorio prva vrata; Eoin Mekhejl (*Eoin MacHole*) što je napravila divan veb sajt; Patriši Skanlan (*Patricia Scanlan*) za njeno ohrabrenje.

I hvala vam, moji prijatelji: Ketrin i Džon Kerigan (*Catherine, John Kerrigan*), koji su mi dali ogromnu podršku u dobrim i lošim periodima; Sali Vajt (*Sally White*), što me je nasmejavala; Džonu Kartiju (*John Carthy*), što je bio tu; Brajanu Keliju (*Brian Kelly*) za njegovu podršku i velikodušnost; porodici Kvigli (*Quigley*) za podršku u praktičnim pitanjima kojima moraju da se bave sve majke.

Na kraju, hvala mojoj deci koja su se postarala da uvek čvrsto stojim na zemlji! Mnogo im hvala što su bila tu za mene, posebno mom najmlađem detetu, čiji je život ova knjiga okrenula naglavačke.

Kad sam imala dve godine, lekar je rekao mojoj majci da sam retardirana.

Majka je primećivala da sam od malih nogu izgledala kao da živim uglavnom u sopstvenom svetu. Čak mogu da se setim kako ležim u krevetu – velikoj korpi – i vidim kako se naginje i gleda me. Oko nje sam stalno viđala svetla, sjajna bića u svim bojama duge: u to vreme bila su mnogo veća od mene, ali manja od nje – otprilike veličine trogodišnjeg deteta. Ta bića su lebdela u vazduhu poput pera; i sećam se kako sam pružala ruke da ih dotaknem, ali mi to nikad nije polazilo za rukom. Bila sam fascinirana tim stvorenjima i divnom svetlošću koju su isijavali. Tada nisam shvatala da vidim svet drugačije od drugih ljudi; a tek mnogo kasnije sam od tih bića saznala da se ona zovu anđeli.

Kako su prolazili meseci, moja majka je zapazila da bih uvek gledala ili zurila negde drugde, bez obzira šta bi ona činila da privuče moju pažnju. Zapravo, ja jesam bila negde drugde: bila sam sa anđelima, posmatrala šta oni rade, govorila i igrala se sa njima. Bila sam očarana tim nebeskim stvorenjima.

Kasno sam progovorila, ali sam od ranog detinjstva razgovarala sa anđelima. Ponekad smo koristili reči koje vi i ja razumemo, ali ponekad reči nisu bile potrebne – čitali bismo jedni drugima misli. Verovala sam da svi drugi mogu da vide ono što ja vidim, ali bi mi onda anđeli rekli da ne govorim nikome; da to treba da ostane tajna

među nama. Zaista, godinama sam se povinovala volji anđela i nisam govorila nikome šta vidim. Tek sada, pišući ovu knjigu, po prvi put govorim o tome.

* * *

Lekarev komentar kada sam imala dve godine duboko je uticao na moj život: shvatila sam da ljudi mogu da budu veoma okrutni. Tada sam živela u Starom Kilmajnhamu, blizu centra Dablina. Moj otac je tu iznajmljivao prostor za malu radionicu za popravku bicikala, koja je imala kućicu uz nju. Ako biste prošli kroz radnju i krenuli okolo pa na levo, stigli biste do malene i prilično trošne kućice. Ona je bila deo niza starih kućica i radnji, ali je većina njih bila napuštena, jer su bile u veoma lošem stanju. Dugo smo živeli u jednoj od sobica u prizemlju: tu smo kuvali, jeli, pričali, igrali se, pa čak su nas tu i kupali u velikom metalnom umivaoniku ispred ognjišta. Pošto kuća nije imala kupatilo, napolju, u zadnjem dvorištu, niz putić, bio je senik sa nužnikom. Na spratu su bile dve male spavaće sobe; isprva sam delila jednu od tih soba, i krevet, sa mojom starijom sestrom, Emer.

Nisam videla samo anđele (a videla sam ih stalno – od trenutka kad bih se probudila, do odlaska na spavanje), već i duhove ljudi koji su umrli. Moj stariji brat, Kristofer, rodio se mnogo pre mene, ali je umro kad sam imala samo deset nedelja. Iako ga nikad nisam videla dok je bio živ, mogla sam da ga zamislim – bio je tamnokos, dok smo moja sestra i ja bile plavokose – a takođe sam mogla da se igram sa njim u duhovnom svetu, kao da je u pitanju java.

Tada sam mislila da u tome nema ničeg čudnog; imala sam osećaj da je on naprosto još jedno dete, iako je izgledao malo sjajnije. Jedna od prvih stvari koje su uticale da shvatim kako je on ipak drugačiji, bila je činjenica da je menjao uzrast. Ponekad bi se pojavljivao kao beba, a ponekad kao dete istog uzrasta kao ja, koje je malo nesigurno hodalo preko sobe. Takođe nije bio stalno prisutan, već je izgledalo da dolazi i odlazi.

Kasno, jednog zimskog popodneva, baš kad je počelo da se smrkava, bila sam sama u maloj dnevnoj sobi kuće u Starom Kilmajnhamu. U kaminu je gorela vatra i to je bilo jedino svetlo u sobi. Svetlost vatre se odražavala na podu gde sam sedela igrajući se sa malim drvenim kockama koje je načinio moj otac. Kristofer je došao da se igra sa mnom.

Sedeo je bliže vatri – objasnio da je mesto gde on sedi za mene pretoplo, ali je njemu dobro jer ne oseća toplotu. Zajedno smo pravili kulu: ja bih stavila jednu kocku dole, a on bi stavio drugu na nju. Kula je postajala veoma visoka, a onda, iznenada, ruke su nam se dodirnule. Bila sam zapanjena – osećaj je bio sasvim drugačiji nego kada bih dodirivala druge ljude. Kad bih ga dodirнула, on je počinjao da iskri – kao da su tu bile male leteće zvezdice. U jednom trenutku sam ušla u njega (ili je možda on ušao u mene); bilo je kao da smo se stopili i postali jedno. Šokirana, oborila sam našu kulu od kockica!

Prsnula sam u smeh, a onda ga opet dodirнула. Mislim da je to bilo prvi put da sam u potpunosti shvatila da on nije biće od krvi i mesa.

Nikad nisam brkala Kristofera sa anđelima; anđeli koje sam videla zaista su ponekad imali ljudski izgled, ali čak i tada većina ih je imala krila, a stopala im nisu dodirivala tlo i nekakva sjajna svetlost je izbijala iz njih. Ponekad anđeli koje bih videla uopšte nisu imali ljudsku pojavu, već su izgledali kao prodorna sjajna svetlost.

Kristofer se često pojavljivao u blizini moje mame. Ponekad bi mama sedela u stolici kraj vatre i dremala, a ja bih posmatrala kako se on udobno smestio u njenom naručju. Nisam znala da li je moja majka svesna Kristoferovog prisustva, pa sam ga upitala: „Da kažem mami da si tu?“

„Ne, ne možeš da joj kažeš“, odgovorio je on. „Ona ne bi razumela. Ali, ponekad me oseća.“

Jednog zimskog jutra, anđeli su došli u moj krevet dok je sunce izlazilo. Ležala sam sklupčana pod ćebadima. Moja sestra Emer, sa kojom sam delila krevet, bila je budna i šetala se po sobi, a umesto nje Kristofer je ležao sklupčan kraj mene. Zagolicao me je i rekao: „Pogledaj Lorna preko na prozor.“

Kao što sam rekla, anđeli mogu da se pojave u raznim oblicima i veličinama; tog jutra su izgledali kao pahulje snega! Izgledalo je kao da se prozorsko staklo pretvorilo u paru i čim bi neka pahulja pogodila prozor, preobrazila bi se u anđela veličine bebe. Te anđele bi potom uneo kroz prozor zrak svetlosti, a svaki je izgledao kao pokriven belim i sjajnim pahuljama. Kada bi me anđeli dodirnuli, pahulje bi padale sa njih na mene: golicale su me dok su padale, i za divno čudo, bile su tople, a ne hladne.

„Zar ne bi bilo divno“, reče Kristofer, „kad bi svi znali da mogu da napune svoje džepove anđelima; da mogu da stave na hiljade anđela u

jedan džep, kao da su pahuljice, i da mogu da ih nose sa sobom i da nikad ne budu sami.“

Okrenula sam se i upitala: „Šta ako bi im se istopili u džepovima?“

Kristofer se zakikota i rekao: „Ne! Anđeli ne mogu da se istope!“

Odgovorila sam mu tužnim glasom: „Kristofere, volela bih kad bi ti mogao da budeš u maminom džepu kao pahuljica i da budeš sa njom stalno.“

On se okrenuo i pogledao me, pošto smo ležali sklupčani u krevetu, i rekao: „Ti znaš da sam ja već tamo.“

Kad sam već porasla, majka mi je rekla da je imala mušku bebu po imenu Kristofer, koja se rodila godinu dana pre mene, ali je živela samo deset nedelja. Ja sam se samo nasmejala. Sećam se da sam je upitala gde je Kristofer sahranjen, a ona mi je rekla da na dečjem groblju u Dublinu ima jedan neobebežen grob (takav je tada bio običaj).

Žalosno je što nema groba sa njegovim imenom koji bih mogla da obiđem, ali on nije zaboravljen. Ponekad, čak i dan-danas, posle toliko godina, ja osetim Kristoferovu ruku u mom džepu, koja se pretvara da pravi pahuljice, podsećajući me da nikad nisam sama.

Saznala sam više o Kristoferu i mojoj majci jednom kad sam imala oko četiri ili pet godina. Sedela sam za stolom i mahala nogama doručujući, kad sam ugledala Kristofera, koji je izgledao kao da ima oko dvanaest godina, kako trči preko sobe do vrata prodavnice, baš kad je moja majka ušla sa hlebom. Na licu joj je bio širok osmeh i rekla je: „Lorna, ima jedno iznenađenje za tebe u radionici, ispod tatine radne tezge!“

Skočila sam od stola, sva uzbuđena, i pošla za Kristoferom. On je krenuo pravo kroz radnju u mračnu radionicu; ja sam morala da zastanem na vratima jer je unutra bilo tako mračno da nisam mogla ništa da vidim, pa sam prvo morala da priviknem oči na tamu. Ali, Kristofer je bio kao svetlost, blaga svetlucava svetlost koja mi je osvetljavala put kroz pretrpanu radionicu. Najavio je: „Mačka je dobila mačiće!“ I tu, zahvaljujući Kristoferovoj svetlosti, mogla sam da vidim četiri majušna mačeta – tri su bila potpuno crna, a jedno crno-belo. Bili su tako lepi, meki i glatki. Majka mačka, Bleki, izašla je iz kutije, protegla se, a onda iskočila kroz prozorče u vrt. Potrčala sam za njom i pozvala Kristofera da i on izađe, ali on nije hteo u vrt.

Vratila sam se nazad i upitala Kristofera „Zašto nećeš da izađeš napolje?“

Uzeo me je za ruku, kao da hoće da me uteši – volela sam dodir njegove ruke – i naše ruke su se stopile. Bio je to magičan osećaj: činio je da se osećam bezbedno i srećno.

„Lorna, kad bebe umru, njihovi duhovi ostaju sa njihovim majkama onoliko koliko je potrebno, pa tako i ja ostajem ovde sa mamom. Kad bih izašao napolje, bilo bi to kao da prekidam ta sećanja – a to neću da uradim!“

Znala sam šta misli. Moja majka je ulila toliko mnogo ljubavi u njega: sva sećanja koja je imala dok je bila trudna, kako ga je nosila u sebi, rođenje, radost i sreća koju je osećala dok ga je držala u rukama i nosila kući – iako je čak i tada imala osećaj da se sprema nešto loše, uprkos onome što su lekari govorili. Mama je provela nekoliko dragocenih nedelja kod kuće sa Kristoferom pre nego što je umro i Kristofer mi je ispričao kolikom ljubavlju ga je obasipala, a on joj je sada uzvraćao tu ljubav.

Zato je moj brat-duh ostajao u kući, nikad ne izlazeći napolje, sve do dana kada smo morali da zauvek odemo iz te stare radnje u Starom Kilmajnhamu. Tada je izgledalo da je moja majka spremna da pusti mog malog brata da ode i osećala se dovoljno snažnom da nastavi dalje.

* * *

Kad vidim anđela, zaželim da stanem i zurim u njega; osećam se kao da sam u prisustvu jedne ogromne moći. Kad sam bila mlađa, anđeli su uglavnom uzimali ljudski oblik – da mi učine lakšim da ih prihvatim – ali sada to više nije neophodno. Anđeli koje vidim nemaju uvek krila, ali kada ih imaju, ponekad me zapanji njihov oblik; ponekad su kao plamenovi vatre, pa ipak imaju oblik i čvrstinu. Neka od anđeoskih krila imaju pera; jedan anđeo koga sam videla imao je tako uzana, visoka i šiljata krila da mi je teško bilo da poverujem da su to krila. Htela sam da ga zamolim da ih raširi.

Kad anđeli imaju ljudski oblik – sa ili bez krila – njihove oči su jedna od njihovih najfascinantnijih crta. Anđeoske oči nisu kao ljudske oči. One su neverovatno žive, neverovatno pune života, svetlosti i ljubavi. U njima je sadržana suština suština samog života – njihov sjaj vas potpuno ispunjava.

Nikad nisam videla da stopala anđela zaista dodiruju zemlju; kad vidim nekog od njih kako hoda prema meni, vidim i nešto što izgleda kao jastuk energije između tla i njegovih stopala. Ponekad on izgleda kao tanka nit, ali ponekad se raširi između zemlje i anđela, pa čak utone i u samu zemlju.

Od moje najranije mladosti, bio je jedan poseban anđeo koji mi se često prikazivao. Prvi put kad sam ga videla, bio je u uglu spavaće sobe i rekao je samo „Lorna“. Na određene načine izgledao je kao i drugi anđeli, ali bilo je nešto posebno u njemu, sijao je mnogo jače od drugih i imao je zapovedničko prisustvo, moćnu mušku energiju. Od prvog trenutka kada sam ga videla uvek sam osećala da je spreman da me zaštititi, poput štita, i od tada je on nastavio da se pojavljuje i postepeno sam se sprijateljila sa njim. Rekao mi je da se zove Mihailo.

* * *

Škola je za mene bila teška; većina učitelja tretirala me je kao da sam zaostala. Svoju prvu svetu pričest uzela sam u školi kad sam imala šest godina i to je bilo užasno. To je trebalo da bude veoma poseban dan – kao što i jeste za većinu irske dece. Dok smo se pripremali za prvu svetu pričest u učionici, učitelji bi postavljali deci pitanja proveravajući da li su naučila svoj katehizam, ali se oko mene nisu trudili; rekli bi samo, „Nema smisla da te pitamo“. I kad bi sva druga deca trebalo da stanu u red i kažu nešto o pričesti, i ja bih stala u red, ali bi me onda izvukli odatle i rekli da se vratim na svoje mesto. Kada ste mali, to zaista boli. I tako, dok bih sedela pozadi u učionici ili na jednoj od klupa u uglu, pitala bih moje anđele: „Zar oni ne znaju da i ja znam moj katehizam? Nisu mi čak ni pružili priliku.“

Potom, u crkvi, na dan moje prve pričesti, kad sam konačno krenula ka oltaru, zgrabila me je jedna ruka i izvukla iz reda jer je učitelj odlučio da bolje devojke treba da idu ispred mene.

Istina, bilo je nekih dobrih ljudi; kada sam imala oko četiri godine, sećam se da je u školi bila jedna časna sestra koja se zvala (mislim) majka Moderini. Rekli su joj da sam spora i zaostala, ali sam osećala da ona bolje zna. Kad bih bila na njenom času, ona bi mi prilazila i postavljala mi jednostavna pitanja na koja sam uvek znala odgovor, pa bi se onda osmehnula i protrljala me po glavi.

Ali uprkos tim povremenim ljubaznim postupcima nekolicine ljudi, odrastala sam kao autsajder. Ljudi su mogli da vide da sam drugačija i naprosto to nisu mogli da razumeju. Taj aspekt moga života bio je veoma, veoma težak – i još uvek je takav! Ljudi kažu da isuviše verujem svetu, da sam isuviše istinoljubiva za ovaj svet, ali ja ne mogu da budem drugačija! Čudna stvar je, ako je neko istinoljubiv u svakom pogledu – kako u onome što misli tako i u onome što govori – i ako je iskren prema ljudima koji ga okružuju, to je teško, i to zaista na neki način izoluje čoveka.

Način na koji ljudi misle o meni i kako me gledaju pogađa me čak i danas. Iako me ne poznaju, ili ne znaju čime se bavim, oni znaju da sam na nekom nivou drugačija. Ako izađem sa prijateljima i sretnem nekog novog, ko ne zna ništa o meni, često će taj ispričati mojim prijateljima da ima nešto neobično u meni, nešto što ne može sasvim da definiše. A s tim nije lako živeti.

Ali, moj život u školi učinio je mnogo podnošljivijim jedan anđeo po imenu Hocus. Jednog jutra sam trčala u školu, pokušavajući da sustignem jednu stariju devojčicu koja je trčala zajedno sa mnom, kad sam iznenada videla prelepog anđela kako se skriva iza stuba ulične svetiljke. Napravio je neku smešnu grimasu, i od tog dana se pojavljivao skoro svakog jutra kad bih išla u školu. I dan-danas ga redovno viđam.

Hocus je izgledao – i izgleda – kao staromodni školski učitelj. Nosi lepršavu odeždu koja je uglavnom plava (ali može da promeni boju), smešan šešir i drži svitak u ruci. Oči su mu sjajne i iskre kao zvezde, izgleda kao mladi profesor: muškarac pun energije sa velikim autoritetom i mudrošću. Hocus uvek izgleda isto, za razliku od nekih drugih anđela koji me okružuju. Mihailo, na primer, uglavnom uzima ljudski oblik – ponekad ga ja zamolim da to učini jer mi je tako lakše – ali on često menja svoj izgled, u zavisnosti od toga gde se trenutno nalazimo ili od poruke koju treba da mi saopšti.

Za mene Hocus predstavlja znanje: izgleda veoma ozbiljno, i može da bude takav, ali ume sjajno da me razveseli kada se osećam potišteno. Hocus je bio taj koji me je tešio i rekao mi da ignorišem ostalu decu kada mi se podsmevaju u školi, ili kad vidim grupu odraslih kako razgovaraju, pa se onda okrenu i pogledaju u mene. Hocus bi mi uvek govorio: „Oni ne znaju ništa.“

U početku nisam znala ime tog anđela, jer mi se on zapravo nije ni obraćao. Samo bi se pojavio u učionici, imitirajući učitelja ili neko drugo dete, ili igrajući neke igre u učionici, ili čineći nešto drugo da mi izmami osmeh. Ponekad, kad bih se vraćala kući, on bi me čekao na školskoj kapiji ili na drugoj strani ulice. Sećam se trenutka kad sam prvi put razgovarala sa njim: nikog nije bilo da se vrati sa mnom kući tog dana, pošto je moja sestra išla na ples i otišla je ranije, pa sam izašla iz škole i lagano šetkala po igralištu. Krenula sam prema velikoj kapiji na ulazu u školu nadajući se da ću videti Hosusa i da ću moći da pričam sa njim, i bila ushićena kad sam ga videla kako viri iza stubova. Viknuo je da požurim. „Treba da stigneš kući pre nego što počne kiša.“

Zastala sam na kapiji i pogledala unaokolo. Kada sam se uverila da nema nikoga, pitala sam ga kako se zove.

„Hosus“, odgovorio je. Ja sam se samo nasmejala i odskakutala kući, a on je skakutao sa mnom i dobro se sećam da se smejavao skoro celim putem.

2

ČUVARI KAPIJE

Tata nije mnogo zarađivao od opravki bicikala – zapravo, niko u tom kraju nije imao mnogo novca, pa su ga uvek molili za pomoć i obećavali da će platiti „sledeći put“. Moj tata je bio čovek dobrog srca, pa smo često ostajali gladni. Obrok nam se često sastojao od hleba i margarina, ili hleba i džema, ali se nikad nisam žalila da mi krči stomak jer sam znala da su mama i tata već pod velikim stresom. Naposletku su mi ipak izbile rane po koži pa su me odveli lekaru. On je rekao roditeljima da imam manjak vitamina i da treba da dobijam sveže voće i povrće svakog dana. Ali uz sve te novčane probleme retko sam dobijala voće i povrće, osim kad bi nam naši susedi – koji su imali veliku baštu – dali nešto. Što se tiče odeće, puno smo zavisili od paketa koji su stizali od rođaka iz Amerike, i kad god bi neki paket stigao, to je bilo kao čarolija. Naš život je bio težak, kao što je bio i za mnoge druge.

Tatina radnja zapravo se sastojala od jedne male tamne prostorije na koju se naslanjala mala zgrada sa limenim krovom. Bila je puna stolova za popravku i alata – drugih stvari – i mirisala je na ulje i mazivo. Ponekad, pre nego što bi tata došao kući na čaj, pozvao bi me u radionicu i tražio da mu pomognem tako što ću držati limenku sa mašću koju je koristio da očisti ruke. Bila je crna i lepljiva i smrdela je užasno, ali je obavljala posao. Nakon što bi trljao ruke tom mašću nekoliko minuta, obrisao bi ih prljavom starom krpom i energično nastavio da ih trlja. Potom bi pošao u kuhinju i oprao ih hladnom vodom (jedini način da dođemo do tople vode bio je da zagrejemo kotao na vatri); nakon toga bi

njegove ruke ponovo bile potpuno čiste. Volela sam da pomažem mom tati – čak i da mu držim limenku – a ponekad bi me zamolio da čuvam radnju dok bi on pio čaj sa mamom, za slučaj da neko uđe.

* * *

U školi, Hesus bi ponekad seo za učiteljev sto kad učitelj nije bio tamo. Prvog dana kad sam videla Hosusa u učionici, ne mogavši da poverujem svojim očima, upitala sam ga glasno: „Šta ti radiš tu?“ Učitelj je čuo nešto, okrenuo se i pogledao u mom pravcu. Morala sam da stavim ruku na usta da bih prestala da se smejem.

Razlog mog velikog iznenađenja bio je sledeći: iako je u učionici uvek bilo anđela čuvara, Hesus je bio drugačiji. On nije bio anđeo čuvar. Anđeli čuvari dece su izuzetno sjajni, izuzetno svetli, kao blistave svetiljke. Hesus je izgledao potpuno drugačije, imao je više ljudskih crta: njegova odežda je dodirivala nameštaj. Hesus je izgledao drugačije da bi mi pomogao da uočim razliku između anđela čuvara i posebnih anđela koji su bili deo mog života. Kao dete, imala sam da učim kako da razlikujem razne vrste anđela.

Razne vrste anđela znale su razne veštine. Baš kao što smo i ja i svako drugo dete morali da naučimo da razlikujemo učitelja od lekara, ja sam morala da naučim da razlikujem razne vrste anđela kako bih stekla predstavu o tome kako anđeli mogu da pomognu meni i drugima.

Hesus me je često zasmejavao i jednom sam ga upitala: „Misliš li da oni misle da sam ja prosta, ili kako me zovu, ‘retardirana’, zato što me vide da se smešim i smejem a ne vide čemu se smejem? Šta misliš šta bi mislili kad bi znali da sediš za učiteljevim stolom obučen kao učitelj?“

Hesus se nasmejao: „Pobegli bi vrišteći, kao da ovde ima duhova.“

„Zar ne bi znali da si anđeo?“

„Ne. Oni nas ne vide onako kako nas ti vidiš.“

Kao što sam rekla, uvek sam mislila da druga deca mogu da vide anđele i razgovaraju sa njima, i tek sa nekih šest godina počela sam da zapažam da to nije tako.

„Znaš, Hosuse, znam da neka deca mogu da vide anđele.“

A on mi odgovori: „Da, naravno da mogu, ali samo dok su veoma mala, a potom porastu. Kad stignu u tvoje godine, većina dece nas više ne vidi; neka prestaju da nas vide već kada napune tri godine.“

U stvari, sve bebe vide anđele i duhove, ali otprilike u vreme kada dete progovori, njemu počinju da govore šta je stvarno a šta nije stvarno, pa ako stvari nisu opipljive kao što su njihove igračke, kažu da su one izmišljene. Mala deca bivaju uslovljena i gube sposobnost da dalje vide i doživljavaju. Pošto danas obrazovanje počinje ranije, sve manje ljudi razgovara sa anđelima; i to je jedan od razloga zbog koga su me anđeli naveli na to da napišem ovu knjigu. A to je nešto čega se veoma plašim, jer ne želim da mi se podsmevaju, ali znam da to moram da uradim; naposletku ja uvek uradim ono što anđeli žele...

Nas u svakom trenutku okružuje na milione anđela – nemoguće ih je prebrojati, kao ni pahuljice – ali su mnogi nezaposleni. Oni se trude najbolje što mogu da pomognu, ali ne mogu uvek da dopru do ljudi. Zamislite milione nezaposlenih anđela kako lutaju unaokolo! Oni nemaju šta da rade zato što većina ljudi naporno radi da proživi svoj život i nisu svesni da su anđeli tu da im pomognu; i da su sveprisutni.

Bog od nas hoće da budemo srećni i da uživamo u svojim životima, pa šalje anđele da nam pomognu. Toliko mnogo je duhovne pomoći koja samo čeka na nas da je uzmemo. Ali, dok neki od nas posežu za tom pomoći, mnogi to ne čine. Anđeli nas prate govoreći nam da su tu, ali mi ih ne čujemo; mi nećemo da čujemo. Mi verujemo da sve možemo da uradimo sami. Zaboravili smo da imamo dušu i verujemo da smo samo krv i meso. Verujemo da nema ničeg iza toga: da nema života posle smrti; da nema Boga; da nema anđela. Nije nikakvo čudo što smo postali sušti materijalisti, bića opsednuta sobom. Ljudska bića su mnogo više od puke telesnosti, pa kad postanete svesni toga i počnete da verujete da imate dušu, vaša povezanost sa vašim anđelom će procvetati.

Čak i u ovom času, dok sedite tu i čitate ovo – verovali ili ne – uz vas je jedan anđeo: to je vaš anđeo čuvar i on vas nikad ne napušta. Svakom od nas dat je dar u vidu štita načinjenog od svetlosti. Deo zadatka anđela čuvara je da postavi taj štit oko nas. Za Boga i anđele mi smo jednaki; svi mi zaslužujemo da budemo zaštićeni, zbrinuti i voljeni, bez obzira šta drugi misle o nama – dobro ili loše. Kada posmatram nekog, ja mogu fizički da vidim taj štit oko njega: on izgleda kao da je živ.

Vaš anđeo čuvar je čuvar vratnica vašeg tela i vaše duše. On vam je dodeljen još pre nego što ste bili začeti: dok ste rasli u majčinoj utrobi, on je bio tu sa vama, štiteći vas u svakom trenutku. Kad se rodite i dok

rastete, vaš anđeo čuvar se ne odvaja od vas ni na trenutak: on je sa vama dok spavate, dok ste u kupatilu, sve vreme – vi nikad niste sami. Potom, kad umrete, vaš anđeo čuvar je tu pored vas, pomažući vam da pređete u drugi svet. Vaš anđeo čuvar takođe pušta druge anđele u vaš život da vam pomognu u raznim stvarima; oni dolaze i odlaze. Ja te anđele zovem anđelima učiteljima.

Možda će vam biti teško da u ovo poverujete; ako ne verujete, preispitajte svoju nevericu. Ako ste cinični, preispitajte svoj cinizam. Šta možete izgubiti ako se otvorite za mogućnost da postoje anđeli, ako se otvorite svom duhovnom sopstvu i naučite nešto o sopstvenoj duši? Zamolite anđele da počnu da vam pomažu. Anđeli su sjajni učitelji.

Dok sam bila dete, anđeli su tako mnogo vremena provodili sa mnom, učeći me i pokazujući mi stvari, da sam bila veoma srećna kada bih ostajala sama satima bez prestanka. Jedno od mojih omiljenih mesta bila je udobna mala spavaća soba koju sam delila sa mojom sestrom Emer. Plafon je bio nizak i nagnut, a prozor tako nisko da sam morala da klečim ili da čučim da bih posmatrala prolaznike na ulici. Posmatrala bih susede kako prolaze ulicom ispod i ponekad bih pored njih videla ono za šta sam znala da je njihov anđeo čuvar – bilo je to kao da je neka lepa, svetla osoba sa njima. Ponekad je izgledalo kao da anđeo čuvar lebdi, ali je u drugim slučajevima izgledalo kao da hoda. Ponekad bi čak izgledalo kao da je postao deo neke osobe, ili da stoji iza nje sa krilima obavijenim oko nje, u zaštitničkom zagrljaju.

Ti anđeli su se pojavljivali u svim veličinama: ponekad bi se pojavili kao iskra koja bi potom rasla i otvorila se do pune veličine; ponekad bi bili masivni, mnogo veći od osobe koju štite. Anđeli čuvari su bili sjajni i često obučeni u nešto sasvim zlatno, ili srebrno, ili plavo, ili su nosili razne boje.

U drugim slučajevima bih mogla da vidim duha – baš kao što sam videla mog brata Kristofera. Jedna susedka, koja je živela na vrhu brda, ponekad bi prošla kraj prozora sa svojom decom – bebom i malim detetom u velikim starim kolicima, i dva druga deteta, koja su bila jedva malo veća od beba – i videla bih kako kraj njih hoda neki starac. Jednog dana je ta susedka bila sa mojom mamom u radnji pa sam čula kako kaže da joj nedostaje njen otac, koji je nedavno umro. Znala sam da je taj stari čovek koga sam videla bio njen otac, a deda ove dece. Nasmejala sam se,

jer iako joj je nedostajao njen otac, on je ipak bio tu sa njom – ona samo nije mogla da ga vidi. Ona ga je toliko volela da je njegov duh ostao sa njom da joj pruži pomoć i utehu, sa namerom da bude uz nju sve dok ona ne bude spremna da ga pusti da ide.

Isprva sam često brkala te duhove i ljude – kao u slučaju Kristofera – ali vremenom su me anđeli naučili kako da uočim razliku između duha i žive osobe. Malo mi je teže da to objasnim: duh izgleda kao jedan od nas, samo je svetliji – kao da poseduje svetlost u sebi. Oni mogu da usmeravaju tu svetlost gore-dole; što je viši nivo te svetlosti, to su duhovi providniji i prozračniji. Ako duhovi tu svetlost usmere nadole (što povremeno čine da bi učinili sebe manje nametljivim), moguće je pomešati ih sa pravom osobom od krvi i mesa. Jednostavno rečeno, to je kao da ste rekli zdravo susedu koji prolazi drugom stranom ulice, pa vam nekoliko minuta kasnije sine da je taj koga ste pozdravili bio Džoni, ali da je on umro pre šest meseci. Možda ćete se tek onda pri-setiti da je Džoni izgledao svetlije nego drugi ljudi.

Još jedna stvar koju sam volela da gledam kroz prozor bila je energija koja je tekla oko ljudi. Na primer, videla bih majku jedne moje prijateljice i vrtložne zrake svetlosti koji dolaze od nje – sjajne, iskričave zrake slezove, purpurne, crvene, zelene ili tirkizne boje, koji su izbijali iz središnje tačke, kao vrtlog. Bila je to energija koja se razlikovala od energije te žene i fascinirala me je. Kasnije sam čula moju majku kako kaže da će ta žena imati bebu i nasmejala se u sebi.

Na isti način mogla sam da vidim da li su ljudi bolesni, čak i kad ne bih sasvim razumela šta vidim. Pokretna tamna senka postala bi uočljiva oko tela te osobe, pokazujući mi da nešto nije u redu sa njenom krvlju. Ponekad bi kost blesnula i mogla sam da vidim da je oštećena ili nije pravilno formirana i znala bih instinktivno da nešto u telu tog čoveka nije u redu, iako nisam imala reči da to objasnim.

* * *

Jednog dana sam čučala kraj kraj prozora i videla čoveka kako se vozi na velikom crnom biciklu sa svojom ćerkicom u zadnjoj korpi. Anđeli su mi rekli da ih posmatram i da ne skidam oči sa njih dok prolaze kraj prozora. Nisam pitala zašto; kao dete činila sam sve što mi anđeli kažu, ne pitajući ih za razlog. Znala sam da se od mene traži da pomognem

tom ocu i ćerki, pa sam se čak i dok su prolazili kraj mog prozora molila za njih. Nisam znala šta će se desiti, ali sam molila da to ne bude nešto suviše loše.

Odjednom, dok su čovek i njegova ćerka prolazili kraj kuće, sve kao da se usporilo, kao u usporenom filmu. Jedan veliki autobus na sprat ih je pretekao, narednog trenutka je devojčica vrisnula, a čovek je počeo da pada. Ipak, dete nije palo sa bicikla. Noge su joj se uhvatile u žbice. Gledala sam kako otac pažljivo ispetljava njeno maleno stopalo i nožicu iz savijenog i deformisanog točka drhtavim rukama. Nosio je uplakano dete – ona je blago jecala i nije vrištala – trotoarom baš ispred mog prozora. Odrasli su pojurili da pomognu, uključujući i moju majku. Pojurila sam niz stepenice i izašla ispred vrata da vidim da li je sve u redu. Kao i obično, niko me nije primetio. Devojčicina cipelica je spala, a njeno stopalo je bilo svo odrano i krvavo; oderala je kožu sa stopala, ali ništa nije bilo slomljeno. Zamolila sam Boga i anđele da joj ipak pomognu.

Čak i tada, u petoj ili šestoj godini, osećala sam da je moja uloga da pomazem ljudima. Verovala sam da se zbog toga što sam motrila na oca i ćerku najgore nije dogodilo. Možda je mogla da padne pod autobus, ili da padne i udari glavu, ali je na kraju samo povredila stopalo i hvala Bogu, s njom je bilo sve u redu. Od tada je bilo mnogo prilika u kojima sam osećala da sam postavljena na određeno mesto samo da pomognem; da sprečim da se nešto desi ili, ako ne mogu da potpuno sprečim da se to dogodi, da učinim situaciju malo boljom. To je bio deo obuke kojoj su me moji anđeli podvrgli. Možda sam imala problema da učim u školi, ali nisam imala problema da učim od anđela.

Jednog dana pružila mi se prilika da upotrebim taj dar da pomognem tati jedne moje drugarice. Džosi je bila moja najbolja prijateljica. Živela je u istoj ulici kao i ja, a ja sam je volela jer je i ona bila drugačija - mucala je. Zapravo, mucala je prilično upadljivo, ali kad bi se igrala sa mnom, to bi praktično nestalo, a ako bi nam se bilo ko drugi pridružio, ponovo bi se vratilo. Imala je dugu, pravu crvenkastu kosu i zelene oči, bila je viša od mene i veoma mršava. Njen tata je imao garažu niže niz ulicu - nije to bilo kao benzinske pumpe ili garaže kakve imamo danas, već jedno ogromno dvorište puno havarisanih automobila i delova za automobile. Njen otac nam je uvek govorio da se ne igramo tu, ali je kada se prođe kroz kapiju bilo jedno malo mesto sa desne strane na kome nije bilo

mного krša, i on nam je rekao da možemo da se igramo tu pod uslovom da nikad ne idemo na bilo koje drugo mesto u dvorištu.

Jednog divnog sunčanog dana, u nedelju, obukle smo svoju čistu odeću i trudile smo se da je ne isprljamo. Igrale smo se našim lutkama na tom malom mestu u dvorištu, smeјale se i šalile. Sećam se da sam osećala da mi anđeli sve vreme nešto govore i kažu mi da slušam. Mislila sam da hoće da kažu da treba da slušam njih, ali ovoga puta nisu to mislili. Na kraju su me dodirnuli da mi skrenu pažnju. Sećam se da sam prestala da se igram i počela da slušam. Mislim da sam začula nešto, ali nisam bila sigurna. Kad sam pitala Džosi, ona je rekla da ne čuje ništa. Zato smo nastavile da se igramo, a anđeli su opet rekli, „Slušaj!“ Opet sam načuljila uši i dobila čudan osećaj - ne mogu da ga opišem, ali bilo je to kao da sam ušla u neko drugo vreme i prostor. Osetila sam se dezorijentisano. Mogla sam da čujem kako Džosin otac veoma slabim glasom doziva u pomoć izdaleka. Džosi, međutim, nije mogla da čuje ništa.

Plašili smo se da zađemo među havarisane automobile, koji su bili naslagani visoko, jer smo znali da nam je strogo zabranjeno da idemo tamo, ali sam odlučila da ipak krenem, a Džosi me je sledila. Dok sam sledila jednog anđela kroz gomilu olupina, sećam se da sam stalno ponavljala: „Molim te Bože, molim vas, anđeli, neka njen tata bude dobro!“

Našli smo Džosinog oca; automobil je pao na njega i bilo je krvi svuda, ali je bio živ. Sećam se da sam otrčala po pomoć, a Džosi je, mislim, ostala tamo. Ne znam tačno kuda sam otrčala: njihovoj ili mojoj kući. Svi su dojurili trčeci. Poslali su nas kući, jer nam nije bilo dopušteno da budemo tu kad budu podizali automobil sa njega, ali se sećam kako su došla ambulanta kola. Bolnica, „Sv Jakov“, bila je nedaleko odatle. Posle toga je bio sasvim dobro, brzo se oporavio.

Zahvalila sam Bogu i anđelima što je on sasvim dobro. I opet su mi moji anđeli pomogli da nekome pomognem.

* * *

Kao što sam već rekla, vaši anđeli su tu da vam pomognu, pa kad počnete da priznajete da oni možda postoje, počecete da osećate njihov dodir u svom životu. U stvari, anđeli su vas dodirivali sve vreme, u želji